

Las Latweefchu draugs.

1842. 17 Septbr.

38ta lappa.

Taunās siunas.

Is Peterburges. Augsti zeenigs Keisers zimā August no sawa dahr-sa-pils Zarskoje-Selo irr aisbrauzis pa to zellu us Moffawu. — Oħra September jan atnahze Moffawā.

Is Widsemies. Taufa leeta gan buhtu, kad jau wisseem ganna behr-neem pa Widsemni un Kursemni to buhtu eemahzijuschi, pa fweħtdeena ħim labbaki kahdu fweħtu dseesmu, ne kā sawas singes, dseedaht! Bet liħds schim, Deewam scheħloħt, weħl daudfreis notikke, ka tee singoħt jitteem fil-wekeem par apgreħżibu bija, kas Deewam woi jau kalpoja, woi tif weħl gahje us basnizu.

Is Berliħnes. Strahdaja tur 27 ta' August weens wihrs apteekera Fehki, spirtu no buddeles leedams zittu trauk. Buddele gahje pusħu, ugguns blaġġam eededsinajha spirtu, un leesmas pefittahs wiħram un winnu pa wissu meesu nofwillinajha dikti.

Berliħnes eedsiħwotaji preezajahs, ka winneem nahkofschā seemā jau dasħas basnizas buhs fil-tas, un irr apnejhusches, nahkofschā wassarā arri wiffus zittus Deewa nammus ta' eetaifiħt, ka toħs warreschoħt eekurt; jo winni żerre, ka żaur to arri dasħs wahjsħas, slimms zilweħs, kas salnas deħt liħds schim pa seemu now gahjis basnijā, beeschak dabbuħs Deewa wahrdus dsirdeħt.

Is Breslawas pilsseħtas, Schlesier u walisk, Pruhfchu sem-mē. Tanni mallā laudim leelas bailes deħt maiseς, jo tas fauks laiks, kas pa fħo wassarū tur pastahwejjas, winnu żerribas gluschi ispohstijis. Bet kā nu jau phee nemahziteem laudim, ta' arri tur tagħġad wiffadas wallodas zellahs, żaur ko gan taħds fauks laiks nahjis. "Teem dselses-bahneem, ko kiehninfch driħs pa wissu semmi jau lizzis taifiħt, un pa kureem ar ugguns-rattein brauż, teem effoħt wainas, ka laiks tif fauks, jo sħee bahni ne laisħoħt paddebbeħsus winneem eet paħr, bet toħs aisdsennoħt proħjam, ka leetus ne mas ne warroħt liħ." Un raug', taħdas wallodas laudis tizz, un finn arri weħl to jau ištahsħiħt, ka juppis, dselses-bahnu isdohmatajhs, ne fenn pats effoħt bijis leel kroħgħa un-sekkus issmeħħjis. — Ak kant jekk tur fagħad tu skohlas! Zittadi tum-fiba ne aiseħieg wiś.

Is Gallizies semmes, Estreikeru walstibâ. 17tâ Juhti no rîha,
starp pulksten 9 un 10, gaddijahs, ka traks wilks no mescha eefkrehje taï
zeemâ Eschernauka un pa wissam 10 zilwekus fakohde, ko woi laukâ woi
us eelahn bija usgahjis. Zeema eedfihwotaji istruhkahs no swehra tik lohti, ka
ne weens us to ne dohmaja, -winnu panahke un nokaut, bet wissi,zik ahtri ween
warredami, aisbehdse, un eeslehdahs sawâs mahjâs. Ohtrâ deenâ, kad dokteri
tohs fakohstus bija apraudsijuschi, schee tikke westi us pilsfehtu spittali, bet tur
jau pehz diwahm neddelahm diwi no winneem ar trakkumu aissahje;
prohti: jauna melta no 6 gaddeem, un seimneeka seewa, 56 gaddus wezzumâ.
Eschetri dokteri ikdeen pahri reises tohs plimneekus apraugâ, bet Deews sinn,
woi lihdsehs, woi ne, ko tee strahda. — Wilks wehl zauru deenu pa meschu
straidijs apfahrt, kamehr weenam firdsdrohfscham ganna puischam isdewahs, ar
rungu to nosist.

Is Schweizeru semmes. Eelsch Gen=pilsfehtas ne senn notikke, ka
weens wihrs preelsch teefas stahweja, ko zits bija apfuhdsejis, ka tas winnam
40 guldenus (schee irr pehz muhsu naudas drihs tik pat, ka rubli) effoht parah-
dâ. Wihrs leedse pa wissam un sohlija swehreht, ka tas winnam ne ka ne
effoht parahdâ. Teesa esfahkumâ ne gribbeja deht tik mas naudas win-
nam swehrestibu uslîk, bet pehz, kad apfuhdsehts pats sawâ luhgfschanâ pastah-
weja un suhdsejs ar to bija meerâ, tad teesa to tahwe. Bet tik ko apfuhdsehts
pirkstus pazehle us augschu, tad kritte pee semmes — un wairs ne pazehlahs.

Is Parihsches. Weena Sprantschu semmes awihse stahsta: Pagahju-
schâ fwehdeenâ eelsch Parihsches gahje diwi puisch, weens 10 gaddus wezzumâ,
ohrs 11, pa leelsuppi ar laiwu pee to masaku tiltu, tur mak scherecht. Mak-
schkeri ismettoht, weens no winneem isplihdeja, eekritte uppê un plihke. Ohrs,
to redsedams, tuhlin lehze pakat, winnu iswilkt, bet tik ko bija uhdeni, no-
mannija, ka drehbes wianu apkaweoht pesdeht un dohtees appaksch uhdeni. Kah-
peleja tadeht ahtrumâ atpakkat laiwâ, norahwe few drehbes un nu no jauna
drohfschi eelehze uppê un dewahs appaksch uhdeni, beedri niekledams. Bet scho
pa to starpu straume wehl wairak us leiju bija rahwuse, kur par laimi gohdigs
juhreas-brauzeis winnu jau dabbujis isglahbt. Leels pulks lauschu fakrehje, gribbe-
dami tohs puischus abbus raudsicht. Zitti waizaja to drohfsch=firdigu, kahds win-
nam effoht wahrd, jo tee winnu lohti usteize un apbrihnoja, bet winsch teem
atbildeja: Sawu wahrdum jums ne fazzischu; jo zittadi juhs mannu mahti lehti
warretu useet un winnai stahstiht, kas irr notizzis, un tad es par strahpi dab-
butu deesgan bahrgu wahrdun dsirdeht un par wakkarinu maises reezinu ween;
jo winna mums, behrneem aisleeguse makscherecht.

Is Londones. Bija Lehnineenes paschas mahjas pilli jauna deenest=mei-
ta, kas fewischki appaksch kahdas leelas=mahtes usraudfischanas stahweja. Meita
atsinne to sawai dwehselei par labbu, no Esalenderu tizzibas greestees pee Meto-
distu tizzibas, kas wehl labbaiki ar Luttera tizzibu fa=eet. Leela mahte pahr to
erroxjahs, un atlaide winnu tuhlin no deenesta. Bet Lehnineene, to dabbujuse
sinnah, fazzija: "Winnai ne mas ne patihkoht, ko leela=mahte effoht darrijuse,

jo winnai gauschi sahpoht, ja kaut kahds no winnas appakschneekem tizzi-
bas deht ze estu; tadeht nu jo wairak winnas firds no skumstotees, ka
tahdas leelas winnas paschas mahjâs noteekoht. Ja weenam buhtu no sawa
deenesta ja-atstahj, tad tas peenahktohs tam, kas tik neschehligs buhdams, ta-
deht to meitu no deenesta atlaidis. Lai tapehz leelai mahtei dohd sinnah, ka winna
patte Lehnineenei ne mas wairs ne waijagoht.“ Un teefcham, leela-mahte
tikke atlaista un deenest-meita no jauna usnehme sawu weetu.

Leeka isrunna no pateefibas teek uswarreta.

Kahdâ zeemâ diwas wezzigas mahfas dsihwoja sawâ ihpaschâ nammâ. Gan
tahs ne bija baggatas, bet arri ne tik nabbagas, kâ islifikahs. Jo kad winnahm
prassija, kâ klahjotees, tad winnas tâ ween mehdse atbildeht: "Ak Deews! tag-
gad tahdi gruhti laiki, tahda knappa pelna, ka tik ar mohkahn warr zaur-wilk-
tees.“ Tâ pat winnas arri tad atbildeja, kad kahds nabbags dahwaninu luh-
dsehs, woi kad pats mahzitajs winnas uskubbinaja, nabbageem ko labbu dar-
riht. Ta weeglaka atbilde tad bija schi: "Mums naw ne weena kapeika pahraf.“

Mahzitajs, ar ween tahdu un to paschu atbilstu dsirdedams, lohti brihno-
jahs. Gaddijahs, ka weens faimes tehws tannî zeemâ zaur nesaimi gruhtâ po-
stâ kritte, ka gan drihs bâds bija klah. Nu mahzitajs saneshmahs un gahje at-
kal pee schahm diwahm mahfahm, un tahs spehzigi usrunnaja ar Deewa wah-
deem, lai tahs jel nu ne atrautohs scho reis' tahdâ leela waijadisibâ palihdsfeht.
Bet tahs tâ pat meerigi atbildeja: "Mihtajs kungs! mehs itt ne kâ ne warram
doht un kaut ir pats Lehninsch pee mums suhticu, ko luhgtees.“ Mahzitajs:
"Es nahku tahda funga wahrdâ, kas irr leelaks, ne kâ wissi pasaules Lehnini
un kam juhs ne drihkstat ne ko leegt.“ Mahfas: "Kas tad tas tahds kungs
irr?“ Mahzitajs: "Tas irr tas wissi Lehninu Lehninsch.“ Mahfas: "Tas weenal-
ga, mihtajs kungs! mehs jums co skaidri sakam, ka mums ne kas naw ko doht.“
Mahzitajs: "Kâ tad nu ne kâ?“ Mahfas: "Pateesi, ne kâ, woi tizzeet, woi
ne tizzeet.“ Mahzitajs: "Nu, warr buht, ka jums scho reis' gan ne kas naw,
bet us preefschu tak ko warreheet preefsch teem nabbadsineem atlizzinah, kaut
arri tikkai kahdas 10 kapeikas par neddelu.“ Mahfas: "10 kapeikas par ned-
delu? tas istaifa par gaddu 5 rubl. 10 kap. Nê, tik dauds mehs ne warram
kraht; mums jau tâ ne kas naw pahraf.“

Mahzitajs us tahdu pastahwigu leegschanohs ne sinnaja wairs ko fazilie;
winsch skettijahs wiss'apkahrt isstabâ un eraudsija diwus putninus smukkâ buh-
rinâ pee greesterim karrajotees. Winsch sahze runnah: "Kas tad eur jums par
mantahm?“ Mahfas: "Domi putnini, zeenigs mahzitajs, ko jau senn pirkam.“
Mahzitajs: "Zik tee makfa?“ Mahfas: "Mosu leetu: 90 kapeikas gabbals.“
Mahz.: "Nu, 90 kap. gabbals,— tas tok kas irr. Bet woi winni arr' ko ehd?“
Mahfas: "Kâ nu né, winni ehd gan.“ Mahz.: "Zik tad winnu usturs makfa
par neddelu?“ Mahfas: "Nu, kahdas 15 kapeikas gan.“ Mahz.: "Zik tas
istaifa par gaddu?“ Mahfas: "Par gaddu? Tas buhs — 7 rubl. 80 kap.“

Mahz.: "Nu redseet, kur nauda teek isdohtha skaidri par nepateesi un gluschi par kaunu un grehku; no scheem putninaem jums ne kahds labbums naw, juhs no winneem ne weenu pautu (ohlu) ne dabbujeet. Bet preefsch nabbageem brah-tem, kam bads klah, preefsch teem juhs ne warrat itt ne ko atlizzinah?“ Mahfas: "Ko lai nu daram, kad tohs jau effam nopirkuschas?“ Mahzitajs: "Ko darriht? Tur drihs padohmu atraddifim: lohgs ja=attaifa un putnini ja-palaisch wallâ.“ Un kad schahs nu wairs ne ko pretti ne runnaja, tad mahzitajs tuhlin lohgu attaisija un putninus palaide.

Mihti lassitaji! Ja jums arri kahdi tahdi leeki eeraddumi irr, kas naudu mafsa, tad darreet pehz schi pascha padohma: attaiseet lohgu un laideet tohs wallâ, ka jums arri kahdi kapeiki atleek, ko doht teem, kam wiss peetrufkst. (Schr. 4, 1—5.)

— s — n.

(Pee 37tas un schahs 38tas lappas peederr paw addons no wessela bohgena, kur atrohdahs: I. Sinna, kâ ar-eewangeliuma mahjischanu nu pakt eet West-Indijâ pee Nehgereemi. II. Dseefmas: 1. Mannas dwehseles ihstens preefs. 2. Kristus labs wad-dons; un 3. un 4. Slawe to Kungu! III. Kâ ja-atbild us 17tu lihds zotu jeutafchanu.)

R.K. mums preefsch pahri deenahm rakstus atsuhtijis, ko eelikt schinnis lap-pas; bet to wehl ne warram. Kapehz ne? To tik winnam pascham fazzisim, kad winsch muhs kahdu reiss apmeklehss.

Sinna,zik naudas 16. September-mehn. deenâ 1842 eelsch Rihges mafsa par daschahm prezzehm.

Mafsa:	Sudr. naudâ. Rb. E.	Mafsa:	Sudr. naudâ. Rb. E.
Par		Par	
1 puhrutudu, 116 mahrzinus smaggū	1 25	1 pohdu (20 mahrzineem) wafku	7 —
— meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1 10	— tabaka	— 65
— zweeschu, 128 mahrzin. smaggū	2 50	— zweesta	2 40
— ausu	— 75	— dselfes	— 75
— strau	1 50	— linnu, frohma	2 —
— rupju rudsu-miltu	1 40	— brakka	1 80
— bihdeletu rudsu-miltu	2 —	— kannepu	1 —
— bihdeletu zweeschu-miltu	3 25	— schleichtu appinu	2 —
— meeschu-putraimu	1 80	— neschleichtu jeb prezzes appinu	1 20
— eefala	1 20	— muzzu filku, eglu muzzâ	7 25
— linnu-sehklas	3 50	— lasdu muzzâ	7 50
— kannepu-sehklas	1 50	— smalkas sahls	4 —
1 wesumu seena, 30 pohdus smaggū	3 —	— rupjas baltas sahls	4 40
barrotu wehrschu gallu, pa pohdu	1 20	— wahti brandwihna, pussdegga	8 —
	— — —	— drwdegga	10 —

Lihds 16. Septbr. pee Rihges irr atnahkuschi 1108 fuggi un aissbraukuschi 961.

Brihw drilleht. No Widsemnes General-gubbernemente pusses: Dr. C. E. Napierky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s
pee № 37 un 38.

10 un 17 September 1842.

S i n n a s,

ar ewangeliuma mahzifchanu eet paganu semmēs.

O h r a i s g a b s.

Dewita sinna:

ka ar to eet West-Indijā pee Nehgereem.

O htrā Ap. Pehtera grahmata, 3 nod. 9 p. mehs tohs wahrdus laffam: »Das Rungs ne gribb, ka kahdam buhs pasust, bet ka wisseem buhs greestees us atgreeschanu no grehkeem.«

Daudsreis eeksch Kristus draudses prassijuschi: woi pagani, tas irr tee zilweki, kas no Deewa parahdischanahm ne ko ne sinn, un tapehz tahn arri ne tizz, pasudduschi irr, woi ne. Tē nu diwejadas dohmas rohnahs, zitta preit zittu. Daschi fakka: winneem waijaga buht pasudduscheem, tapehz ka winneem tizziba eeksch Kristus naw, jo tahs wissnotak pee svehtibas waijaga. Zitti aktal jo lehnigu prahu turr un fakka: wissi pagani svehti taps, jo ta naw winnu waina, kad nesinnataji un netizzigi irr. Nu drīhs warr atsikt, kahds prahs abbeem pulkeem us missionehm irr. Pirmi pee tahn palihds zik spehdami, oħtri woi prettineeki, woi mas ko par tahn jehds un behda. — Bet Deewam wiss-pirmak par to ruhp, lai grehzineeki no grehkeem atgreeschahs. Ta labbad pagani, tik pat ka kristi, tad ween wairs ne pasuhd, un tad ween warr svehti tapt, kad us atgreeschanu no grehkeem greesufchees. — Bet ja mums arri mas żerribas atlifku, ka kas sinn winnū muhschā kahda isglahbshana preeksch paganeem buhs, woi ta labbad missiones darbi buhs valaisschami? Woi fazzism: lai! lai winni mirst, sawus grehkus ne atjehdsufchi, lai Deews par winneem gahda? — Tatschu Kristus mums flaidri pawehlejis, lai pee winneem eetam, un winnus us atgreeschanu fauzam! Tad nu ta buhs muhsu waina, kad pagani ne tohp faulti, un ta labbad ne atgreeschahs, un Deews muhs par to peemeklehs. Lai mehs to ar liħdsibu isteizam. Ta wezzaki sawus behrnus audse, un teem no svehtahm leetahm ne ko ne mahza; woi tas pareisi buhs darriħts, un woi tahdi wezzaki soħdu ne redsehs, kad winni dohma: lai behrni aug un mirst, ne ko ne sunnadiami, gan jau Deews par teem gahdahs? — Ak tahdeim wezzakeem gruhti nahks aħbildeht, kas naw zik spehdami Deewa biċċaschanas un kristigas tizzibas seħklu saweem behrneem firði eesħejuschi! — Ta pat nu mums arri naw saweem braħleem jaleedsahs, kas ar saweem grehkeem taħdha leelā behdibha wahrgħst, bet mums winneem jalihds, pee atgreeschanas, un zaur to pee muhschigas dsħ-wiċċanas tapt. Mehs tohs zilwekus par neleefsheem turram, kas mirħchanu jeb winnu muhschu gaġda, atgreestees. Woi tad nabbaga paganeem tas alga weena buhs? — Ikkatris jau pats pee ta, ko wiċċi dsħwodams pašinnis, warr nomanniħt, ka Deewam ruhp, lai zilweki bħiċċi atgreeschahs. Jo kas naw pamannijis, ka Deewa balsi ar stipru speħku us

to fauze: staiga man pakkat? — Un pats Deews us scho laiku wissur zellu fataifa, lai winna walstibu pee paganeem eezelt. Woi Deews naw us Ruggineeku un Sandwifallahm, ka winnu reisi stahstijam, pats brihnischkigi to zellu papreefch elausijis, ne gribbedams, ka kahdam buhs pasust, bet ka wisseem buhs greestees us atgreeschanu no grehkeem. — Ta wunsch arri pee teem wissu nelaimigakeem zilwekeem, pee Nehgereem darrijis, un no teem mehs schodeen stahstisim. Deews ne aiskaneja, ka simtu tuhstoschus ifgaddos no sawas tehwu semmes us West-Indiju un us Ameriku nowedde, un wunsch scho zilweku negantibu par zellu pataisijis, pa ko Mohru mutte winnu sahk flaweht. Iau kamehr appaksch dsinneju pahtagas waideja, dauds wehrgi to Pestitaju dabbuja pasiht, ko eeksch Afrikas heeseem mescheem ne muhscham ne buhru dabbujuschii pasiht. Taggad tee aiswesti wehrgi eeksch Enlendeen waltes irr brihwu laisti; un nu pee scheem isklihduscheem zilweku barreem tas ewangeliums ar schiglahm kahsahm tekt, kas winnu tehwischku tik drihs gan wehl ne aishems. Gan ta irr breesmiga leeta, kad dsird, ka nu atkal aplam sahk ar wehrgeem kuptschoht, un ifgaddos 150,000 Nehgerus ar walti pahr juhru aisweddoht. Bet woi Kristus tizzigeem tas ne warr magkenicht sahpes remdeht, kad dabbu sinnah, ka tahdi nelaimigi itt ar to dauds tohp Jesus rohkahm peewesti? Vateesi, pat pee tahs negantas kuptschoschanas tas wahrods noteek: Deews ne gribb, ka kahdam buhs pasust, bet ka wisseem buhs greestees us atgreeschanu no grehkeem! — Lai tikkai Kristus draudse to no wissas firds paganeem nowehle!

*

Nehgeri, kas West-Indija appaksch mosa pulka holtu lauschu dshwo, 1ma August m. d. 1838ta gadda tappe brihwu laisti. Tas irr: no ta laika wehrgu kuptschi tohs ne warreja wairs par saweem turreht, un ar walti pee darbeem speest, bet winneem ta patti fahrtu un tee paschi likkumi dohti tappe, kas teem bijuschi, kas preeskch tam winnus pirkuschii un par saweem turrejuschii. Sinnams, ta bija Nehgereem leela preezas deena, un naw brihnuns, kad ta winneem muhscham wehrâ leekama paleek, un vlni to ifgaddos ka leelu preezas deenu swinn. Mehs nu garra tahdu swinneschanu gribbam apraudsift, ko to gaddu pehz tam tahdâ weetâ swinneja, kur basniza un skohla irr. Taggad wissur tahs rohnahs un wairojahs. Missionars Harding no Halmaus us Jamaika fallu ta raksta:

„To brihwibas deenas waktaru mehs eeksch Dunkanes basnizas Deewa kalposchanu turrejam, un pulksten 9 sahzam. Papreefch dseesmit dseedajam, tad es kahdas jaukas basnizas luhgschanas preeskchâ lassiju. Nu no 2 Mohsus gr. to 12 noballu islassijis, to isskahstiju, un tahdas mahzibas parahdiju, kas to brihdi teem zilweku pulkeem noaijadseja, kas nu pirmu brihwibas gaddu beidse. Pehz atkal dseedajam un Deewu luhdsam, un wehl winneem raudsijis ar wahrdeem pee firds likt, kahdu swiehtibu laiziga brihwiba winneem atness, es weenu usraugu fauzu preeskchâ, lai pats fakka, ka taggad eitoht. Winsch papreefch stahstija, ka pats atgreeses, un kahda behdiba teem bijuschi, kamehr ewangeliums wehl ne bija peenahzis, un kahda laime taggad irr. Winsch fazzija: »mehs pa wissfami ne sinnajam, kas Deews irr. Mehs no tevis ne bijam dñirdejuschii, Rungs Jesus Kristus! Mehs ne sinnajam, ka mums dwchsele irr, kam buhs swiehtai tapt. Mahzitaji mums to mahzjuschii, wiss tas labbums mums no winneem nahzis. Ewangeliums muhs mahza, un atswabbina. Laudis fakka, leeli spehki to effoht preeskch mums barrisjuschii; schahda tahda beedriba mums brihwibu gahdajust, un tehwischku eedewusti. Bet ihsti Deews pats tahdu leelu darbu darrijis. Ko mehs lihds schim no August mehnesccha sin-

najam? Nu ikweens to sinn wehrâ lift, wihrischki un seewischki un jauni behrní, un mehs to ne aismirfisim, kamehr galwa mums fils. Es esmu brihw-wihrs! brihws En-lenderis! brihws kà patti kehninene! Deews svehti muhsu kehnineni Wiktoria! Deews svehti muhsu mahzitajus! Tee mums tee wissu labbaki draugi irr.«

Zits atkal ta stahstija: »Es zeeniju eeksch Enlenderu basnizas eet (tas irr: eeksch Deewa kalposchanas, ko preeksch Enlendereem turr), bet zits man ne patifke, kà ween ehrgelu skanna. Ur laiku missionari us Falmaus nahze (tee no Metodistieem bija). Schee tik weenteesigi un stipri mahzija, un man firdi freeze, kà es sahzu Deewu luhgt. Deews mannu launu firdi pahrgreese, un nu tizziba irr mans preeks. Kad es eesahzu Deewu luhgt, es ne mahzeju grahmatâ lassit; tad nöpirku ahbizi, un eesahzu mahzitees. Nu es to jaunu testamenti loßu. Kad karsch usnahze, winni muhsu laudis pehz grahmatahm kraftija, un atnehme.* Bet es silfni dabbujis, faru ahbizi un jaunu testamenti fahsju, un appaksch namma pabahsu faufâ weetâ. Neisahm es gahju flattitees, bet ne driftsteju rohkâ nemt. Bet kad winnas tur ilgu laiku palifke, skudras tur peetaifijahs, tad man waijadseja winnas jittâ weetâ paglabbaht. Nu mannum pulks grahmatu irr, un ne weens tahs ne atnemm. Kas ta par solda maina! Mahzitaji mums schahdu labbumu stahsta. Mehs skaidri mulki bijam, pirms tee atnahze, un dühwojam, kà zuhkas meschâ. Mehs ne sinnajam, kà gehrbtees, kà Deewam kalpoht, kà dwehseli isglahbt. Mehs laiku mettus ne sinnajam, kà ween ohterdeenu un zettortdeenu, kur gallu dabbujam, un pirm-deenu, kur dreegajam. Nu mehs sinnam, kas pirmdeena irr, ohterdeena, treschdeena, zettortdeena, peekdeena, festdeena, un ta svechtiga svechtdeena. Wezzôs laikôs muhs pehre, kad grahmatu turrejam, kad Deewu luhdsam, arri kad papihra gabhalim pazechlam un palaffijam. Nu wairs naw pahtagas! naw kehdes! naw zeetuma namni! Mehs brihwí effam! Ewangeliums muhs aifwabbina. Mihti brahli un mahfas! Lai scho brihwibü us labbu turräm. Lai Deewu luhdsam par muhsu miheem mahzitajeem un winni seewahm, par muhsu jaunu kehnineni, un par gohdigeem Enlendereem, un lai ne muhscham to ewangeliumu ne aismirstam, ko mahzitaji mums nabbaga grehzineekeem no kanzeles fluddina!«

Wehl zitti wihrí us to paschu wihsî draudsi usrunnaja. — Es tad wehl weenreis balsi pazechlu, un rahdiju pehz 5 Mohs. gr. 6 nod., ka nu tikkai naw japaleek ne-atsihstigeem. — Es fazziju: »juhs nu effat brihwí. Daudseem irr nams un lauki, firgi, sudrabs un selts; juhs ehdat un paehdatees; jums teescham labbaki klahjahs, ka semmes laudim eeksch daschahm brihwsemmehm. Nu fargaitees no lepna prahtha, ne uspuhschatees firdi, un ne aismirstat Deewu faru Rungu, jo juhs paschi sinnat, ka winsch jums brihwibas svehtibu eedewis. Turrat ewangeliuma bauslus, tas eeksch juhsu wehrgoschanas behdu deenahm jums weenigais atspuids un patwehrums irr bijis!« — Dseefmu padseedajuschi un Deewu luhguschi, mehs us mahjahn gahjam, un Deewam slawa skanneja par ohtru brihwibas gaddu, ko eesahkuschi. — Masu meegu nogullejis, es us Falmaus gahju, un tur no rihta un no wakkara spreddiki fazziju. Abbâs reisés dahwanas samette, ko pee faswas beedribas mantas peeliksim. Wissi labprah no fewis mette, un gan paschi to bija eedohmajuschees. Ta labbad mums leels preeks pee tahn dahwanahn bija, un tahs arri preeksch Deewa azzim patikhamas buhs. Itt preeks bija redseht, kà draudses wezzaki

* Par sinnu: tas zilwels sche tahs waijaschanas peerahda, ar ko ne senn preeksch tam balti wehygu kuptschi bija gribbejuschi missiones ienihzinah.

wahzeles ar dahuwanahm mahzitajam atnesse, un no wiffas firds basnizai par labbu dahwaja.
Mums arri preeks bija, kad winni tik dauds spehje doht, un wehl klahtu pefohlija.“

* * * * *

Ak ka tee apspeesti Nehgeri us ihfu laiku edd irr pahrjaunojuschees! Diwpadsmiit gaddus preefsch tam wiffur wahrdinatu wehrgu waibas firdi greese; to ne warreja dohmaht, ka tik drihs beigfees! — Sinnams, no zittahm pusfem arri gauschi fuhs, ka Nehgeri ne sinn sawu brihwibu ar gohdu turreht, un woi flinki, woi pahrgalwi palikfuschi, un wissadahm neleetibahm padewuschees, jo ta jauna watta teem pahrmahziteem zilwekeem galwu apnehmusi. Bet kas par to erooses? Woi ne saproht, ka tumfchi pagani tahdu laimi ne spehj nest, appakfch ka pee mums labbi mahziti kristigi zilweki daschu reis pakricht? — Tas jau leels jaukums irr, kad tatschu pee zitteem notikkumeem flaidri reds, ka Nehgeru brihw laischana preefsch Deewa walstibas warr pahrleeku dauds istaisiht! — Ta jau 2 November m. 1838 missionars Hornbeij no Stewarttaunes us Jamaiku raksta: »man leels preeks irr, kad es warru sumu sunnu doht, ka Deewa darbs pee mums laimigi aug un us preefschu eet. Mehs to warram apleezinaht, kamehr 1 August m. d., tamehr Pestitaja darbs weenumehr itt par preeku schkirkrahs. Muhsu fanahfshanas ar weenu wairak apmekletas un zeenatas tohp, un muhsu fabeedroschanas irr wairojuschees. Zaur to arri tahs dahwanas, ko ikneddelas un ifgaddu zettorksnos dabbujam, wairak peenahkt. Es saweem laudim raudsiju rahdiht, ka nu winni ar sawu brihwibu tik pat waltâ no tahm labbahm dwehfleahm Culante, kas ilgi preefsch winneem weenî paschi missionareem usturru dewuschî; lai nu par to svehtibu, ko dabbujuschi, atschistigu prahrtu rahda, un prohti, lai paschi saweem missionareem usturru dohd, un zitteem valihds, tahdus arri dabbuhrt. Nu man leels preeks irr, kad zilweki to paklusa. Nehgeri, wisswairak tee atgreesti, labprahrt lihds; un man dohmaht, labbaki buhs, kad mehs tohs flubbinajam, lai paschi zits zittam valihds, ne ka, kad mehs luhgshanas pahr juhru laischam: nahzeet paligâ! Man labbaki patiktu ta fazziht: juhs mums effat valihdsejuschi, Nehgerus no juhga atswabbinahrt, nahzeet nu un redsat, ka Nehgeris jau kristiga zilweka gohdu proht, un wehrsim, kas labbibu isminn, to mutti ne aisseen! — To es scheitan preezigi gaidu, schohs wahrdus rakstidams. Es schè esmu neddelu apkahrt skohlu turrejis, un to ne astahschu, sebschu ikwakkards lohti peekussis esmu. Ikdeenâs 60 un wairak pee man nahkuschi. Dauds jau irr paauguschi zilweki un wezzi wehrgi; schee weenu neddelu strahda, un ohtru skohla eet. To winni labprahrt darra, un winneem degg mahzitees. Pulksten 6 no rihteem eefahk, un wakkards pateesi ja-isdsenn. Winni lustigi zilweki, tas now par brihnumu, jo ilgi eefsch wehrgu kahrtas apspeesti, winni gorra mohdribu now pasaudejuschi, un nu, kad ta nasti atnemita, lustes pahrnahfuschas. — Man pahrleeku dauds darba irr. Us gadda gallu es dohmaju no schi aprinka atstaht, tapehz lihds tam laikam to weenu skohlu pats turreschu. Es daudsreis spreddikus fakk, dauds zellus brauzu, un tahtu darbojohs. Bet wesseliba man labba, zilweki mihi, Deewa man lihds, un es strahdaju, ka wissch lizzis.“

Tahdas paschas preezas jumas arri missionars Fosters no Falmaufes raksta 16ta Oktober 1838. »Mums papreelfsch bija ko bishtees, ja tizzigi prahrt ne nogurs, kamehr schinni semme wehl ne irr wiss pehz kahrtas eetaisichts. Bet Deewa flawedams nu warru fazziht, ka pee muhsu laudim tas now bissis nedf arri nahkams rahdahs. Taggad irr meers un wiss meerigi eet; un schinni aprinka muhsu beedribas lohzelkeem par gohdu jasafka, ka wiss pehz kahrtas gahsis. To arri zitti reds, un muhsesus par labbeem turr, un tas muhs eepree-

zina, kas winnu dwehseles aplohsam. Falmausē zilweki labprah̄t mahzibū klausā, tas teem par svehtibū isdohdahs. Svehtōs rīhtōs un wakkards dauds wairak zilweki pee mums sanahk; mehs jaunus beedrus peenehmuschi, un 60 taggad us prohwissurram. Arri naudas wairak eenahk, to jau warreja dohmaht, kad wehrā likke, ka daudseem taggad labbaka laiziga pahrtikschana irr. Ta skohla, ko preefsch paauguscheem zehlam, it par labbu eet, un mums taggad 70 un wairak mahzami. To mehs ne bijam dohmajuschi.« Fosters fawus rakstus ar teem wahrdeem beids: »es gan warru drohschi fazziht, ka pee muhsu missionehm Deewa svehtiba irr, un warr zerreht, ka Jamaika falla pahrleeku augligs missiones lauks paliks. Kad schē skohlas zellahs, kawekli pasuhd, tizzibas atsikschana wairoahs, tad gan ta ees, ka Jamaika pehz ne ilgu laiku manigus un derrigus ewangeliuma wehstneschus warrehs israidiht.«

* Tahdas labbas sinnas arri no zittahm fallahm nahk. Bet mehs nu wehl gribbam kahdas masas sinnas peelikt, ko missionari raksta.

Missionars Seffing 1mā Juhli 1837 ta raksta: »Es kahdam Nehgerim likku ap jaun eetaisitu aplohu schohgu piht. Schis wihrs irr jo gohdigs, un no winna warr labbumu zerreht, jo wihsch wissus schehlastibas paligus peenemm, un labbi mahk laffit. Tē es dabbuju pasiht, ko Jesus tizziba warr istaisiht, un ka ta pee teem rupseem zilwekeem ne ween firdis, bet arri eeraddumus un patihkumus pahrgreesch. Jo es no ceefas warru fazziht, schis wihrs to pastrahdais, ko trihs wihsri ne warreja pastrahdaht, kas man arri pee ta darba bija, bet teem naw tahds tizzigs prahts. Wihsch ar feerou un behrneem ar weenu pirmajs pee Deewa namima. Wihsch ar favejeem skaidri dsihwo; waigi winneem no garrisga preeka spihd; winni naw stahtigi, bet kohschi gehrbuschees, un patti seewa schahs drehbes ar muddigahm rohkahm taifijusti. Wani itt flusfi, gohdigi un manigī klausahs. Lai tas Kungs mums dauds tahdu eedohd.«

Zits missionors 17tā Oktobēr 1837 ta raksta: »Man bija preefs par weenu wihsru, tas man preefsch Deewa kalposchanas weenu dahlderi atnēsse preefsch jaunas basnizas, ko nu buhwejam. Wihsch dohmaja, ka man pehz wairs ne buhschoht wallas to peenem. Pateesi, man arri bija dauds pee wahrda japeeraaksta, kas nahze fawu grafchi preefsch basnizas mest. Jo kad winni ne reds, ka grahmatā peeraaksta, ko winni atnessuschi, tad ar meeru ne paleek. Tē man bija darbs pahri par stundu. Man firds preezajahs, kad mas puiscitis pee tehwa rohkas atnahze ar trihs pimbereem, fazzidams: es ar fawu mahsi! Pehz es winna prassiju, woi ta pirma dahwanā irr, ko Kungam Jesum nessis? Wihsch teize, ta gan effoht pirma. Nu labbi, man dehlin, fazziju es, tam rohku fneedsis, dohdi leelu pateizibū fawai mahsinal par to dahwanu. Juhs effat trihs pimperus preefsch Jesus darbu famettuschi; bet kas tad buhs, kad wihsch jums mirstoht dīhwibas krohni atdohs! — Tee wahrdi winna tehwan pahrlieeku patikke. Tas bija deewgalneeks, un dehlu pee rohkas turreja, un noeedams fazzija, kad es tam masam svehtibū wehleju: lai Deews winna svehti, kungs, lai Deews dohd, ko juhs wehlejat! — Nu jau 4 jeb 5 behrni manaudu bewuschi. Wezzaki winnus atwedd, un masi man azzis flatta un naudu rahda. Schodeen 55 rubt. preefsch basnizas famette.

Dezember m. 1837 missionars Pollits raksta: »Man leels preefs, kad wairak pee Deewa kalposchanas nahk, arri tahdi. kas ne kad naw basnizā bijuschi, to es skaidri sinnu. Wisswairak par weenu zilweku man irr preefs. Oktobēr mehnēsi sahkoht, es pirmu reisi

pee weena wihra eeksch istabas eegahju swehtdeenâ, starp rihta un starp wakkara deewakalposchamu. Winsch us neskaidrahm drehbehm raddahs sehdls, kas itt tahdas rahdiyahs kâ winna firds, un to brihdi pee plintes darbojahs, gribbedams us meschu eet. Es laipnigi un mihligi winnu pamahziju, ka tas effoh grehks, kad svehtas deenas ne svehti, un ka par to buhs gruhti atbildeht pastarâ deenâ. Winsch manni pahrmehje, fazzi: dams: dauds basnizas gahjejt irr wairak besgohschî pahrmannim. — Un ar to winsch atkal pee plintes darbojahs, un manni wahrdi weltigi likkahs. Tad es winnu prassiju, woi ne patiks winnam masu brithdi sawu darbu astaht, un kahdu nodalku no svechteem raksteem klauscht, un tad Deewu luhgt. Winsch fazzi: Kungs, lai ta irr. Nu es weenu Dahnwida dseesmu lassiju, un Deewu luhdsu, lai Deews winnam firdi atwerk, to pateefibas wahrdi peenemt. Luhguschî, mehs pazechlamees, un es winnam labbus wahrdus dewe, lai jelle scho reisi pee wakkara deewakalposchanas nahkoht mannis deht! Winsch atnahze, un no tahs reises winsch ne weenu svehtdeenu wairs naw mahjâs palizzis. Pehdigâ svehtdeenâ es winnu basnizâ eeraudsiju gohdam apgehrbuschû, ar wisseem saweem behrneem.«

Missionars Geffings 19ta Merz 1838 stahsta: »No wakkara es mehnss spihdumâ kâ sohlijis us Schantameh gahju, tohs zilwekus apmekleht. Taggadit bija ar pulksteni swannijuschi, kad es us plazzi nahzu. Par weerendel stundu zilweki sanahze. Jauns wihrs starp Nehgeru buhdehm skrehje un lehze faukdams: »steidsacees pee luhgfschanas!« Tas bija labs wahrds, jo drihs pulki sanahze. Kad es dohmaju, ka nu wissi buhs klah, ko gai-dijam, es eefahzu, un teem likku dseesmu no galwas feaitiht. Bet kamehr nu to dseedajam, un wehl pehz tam, pulks lauschu sanahze, un ne ween to nammu pildija, bet arri wissu fehtu. Kahdi 20 behrnî pee man us plahnu nosehdahs. Tee nu gan dauds ne jehdse, kas tur bija, bet itt preezigt râhdijahs, un klussi sehdeja. Bet tee paauguschî zilweki itt manngi klausijahs, un zitti pa wissu laiku no man azzis ne nogreese. Es wiineem gabbalu no Luhkafa ewangeliuma, no pirmas nodalkas, islassiju, jo es esmu apdohmajis ar wiineem wissu to ewangeliumu issstahstidams zauri eet. Kahdas trihs weerendel stundas mahzijis, es likku dseesmu dseedah, un tad us beigahm Deewu luhdse. Nakti jau bija, un man bailigs zelsch preekschâ, tapehz es drihs mahjâs steidsohs, un zilweki no wissahm pussehm sauze: labbu nakti, kungs! lai Deews juhs svehti! — Tas man labs eefahkums râhdahs, jo tahs pusses laudis irr wissapkahrt kâ besgohschî eeteikti, un eeksch Birnam-wuhdes un taî gabbala wisseem pehrngadd no wiineem bail bija. Gan drihs ikneddelâs dsirdeja, ka eelaususchees, sagguschî, plehuschî, un ta wehl. Ta nu wairs ne eet. Es wiineem drohschî pahrmettu, kam winni tahdi neganti un grehku mihletaji, un nu es redsu, ka tas wiineem zauri gahjis. Man bija preeks redseht, ka arri sinnami sagli un palaidneeki bija atnahkuschi.«

Missionars Seddous 11ta Dezember 1837 roksta: »scho rihtu es weenu slimneeku apraudsiju, un man bija leels preeks, jo es tur weenu feewu astraddu, kas to deenu preeksch tam basnizâ bijusi, un ta nu zitteem stahstija, ko es lassijis, un ko par to tumfibu un behdibu eeksch dauds Afrikas semmehm fazzijis. — Es wehl tahtaki gahju, te winni wezzu Afrikaneri ar firmeem matteem no buhdaas issauze, lai nahk to fungu redseht. Scho wezzu es ne aismirfischu. Winnam gan drihs itt tumfchas azzis bija, un zellu pee man grahbstija, bet ahtri ahtri. Kad winsch apstahjahs, es fazziju: wezzicht, woi tu sinni, ka Deews tur augschâ? — Winsch tikkai nopouhkahs, un fazziju: wai! Es prassiju: wezzicht, us

kurren tu mirdams eesi? woi us augschu kahpsi, woi us appakschu brauksi ellē? — Winsch itt behdigi fazzija: man gan ne tiktu wis us appakschu braukt ellē! — Nu labbi, es teizu, tad man tewim jasafka, ka Jesus Kristus pasaulē nahzis, muhs no elles zetta isglahbt! — Nu es wiianam ar ihseem wahrdeem stahstiju, kahda irr ewangeliuma sinna par muhsu isglahbschanu, un no firds luhdsu, lai Jesu pefauzoht pehz muhschigas dīshwibas. Es tik drihs ne aismirfischu, kahds dohmigs tas wezzajs palifke.«

Missionars Korners Dezember mehn. 1838 raksta: »Schodeen likku 22weem dee-wagaldneekem pa. weeneem pee man atnahkt, un ikatrs pats farou tizzibu apleezinaja, gitte itt ar skaidreem un weenteesigeem wahrdeem. — Man diwi mahzekli preeksch kristi-schanas. Ta weena irr seewa, ta pasinnusi, ka waisjaga woi atkahptees, woi Jesum padahtees, ar to, ka mehs durvis aistaifjam, kamehr svehtu waktarinu isballijam. Winni brehkdama stahstija, kad redsejusi, ka preeksch winnas durvis aisslehdse, tad winnai jeb kas firdi eesauzees: ja tu buhtu Deewam kalpojusi, tad temi ne buhtu israidijsuchi. Ta labbad winna nu apnehmusees us Deewu atgrestees. Wehl winna teize, ka farā prahā itt nemeeriga bijusi, bet kahdā svehtideenā, apdohmigi us basinu staigajoht, winnai jeb kas firdi drohchinajis, lai ne bishstahs, jo Jesus Kristus par winnu nomirris. No ta laika winnai meers firdi nahzis. Es winnai bildeju, ka winnai tatschu dauds labbaki gohjis, ne kā tahn perezahm geltigahm jumprawahm.« (Matt. ew. 25 nod.)

Mihli laffitaji! Tahdas sinnas dauds. atnahk no West-Indias fallahm, un tahs rahda, ka Deews arri tur darbojahs, ikweenu faukt, ka buhs us atgreeschanu no grehkeem greestees. — Woi nu jums pascheem arri jau naw jeb kas pefauzis: istaasees weenreis! atgreesees! usnemmi faroa Pestitaja pehdas! — Lai mehs scho fauzeja balsi wehrā lee-kam, ka ne atgreesuschees ne pasuhdam, kamehr nabbaga Nehgeri us atgreeschanu no grehkeem greeschahs, un muhschigu dīshwibu panahk. Amen.

25.

Mannas dwehseles ihstens preeks.

1. Mannas dwehseles preeks un dalta Jrrspirdsina; Winni akka ne iskalst, Paschā nahwē tur augscham debbetis; Tur man gannibina ne issfalst. 6. Ugguns, sagli, ruhsa, kohdi Muhscham stus, Kungs un Deews, Tas mans preeks irrene warr samaitaht, Ko tu, Jesus, teem ee-dohdi, Kas tew firdi dohd un prahā, Un

itt pateefs. 7. Weenu deen' pee Jesus stahweht Dalta irr dauds labbaka, Ne kā tuhstohsch gaddus ka-weht Besdeewigu draudsbā; Man ne gribbahs zittur buht, Kad pee Jesus warru kluht. 8. Chst, dsert, deet, ar smeekleem sihtees Ne warr firdi meerni doht, Bet pehz Jesus al-lasch dīshtees — Ak kahds svehtigs, kas to proht; Majā buhdinā lai miht, Debbsis irr dwehseleht.

4. Deesgan spohscha, deesgan jauka Spihd schahs pasaul's neezibas, Bet kad zellahs bahrga auka, Jsputt ta, kā pellawas. Kad tas nabags suhds un brehž, Kad ne kas tam pa-leek pehz. 9. Ni tad dohd' man, Kungs, scho laimi, Wissur schē'ar temi eet, Skait' man jel pee sawu faini, Dohd' man tur ir tahdu weet'. Kur pee tew es warru kluht, Muhschu muhschōs

dsirdina, Tad jau weena patii pille Dwehseletpree tew buht,

56.

Kristus lab's waddons.

1. Man pakkat, wissi kristiti! Sauz muhsfuhfu pils un stiprums arr', Eelsch manni wissi waddons atkal, Visleedseet few un pasaule, Un twertees warr. nahzeet manni pakkat, Un nesseet mannu krustu arr', Bes ta man pakkat eet ne warr.

2. Es esmu gaischums pasaule, Ta bes mannumsha alla, Nah' pee man, mihla dwehsele, Tod buhs tew labba daska; Es esmu zelsch, kas tewim raho, Ka drohfschi warrehs istaigaht.

3. Red's, ka man sirds irr semmiga Un pilna mihlestibas, Arr' mutte man ikbrihtinaa Irr pilna lehnprahitibas; To eeluhfuschu needriau Es wissai ne falaufschu.

4. Es rahdu jums, kad akmins kahds, Kur drihs warr peedausitees; No wella ne glabbi gudrajs prahits, Es glahfschu, dwehselites; Esitas ne nessihs To gohda frohni debbesis. 56.

5. Woi tas jums gruht', man pakkat eet? — Es pats jums eemu preeschâ, Es tafu zellu jums un weet', Mans krusts juhs weddihs eekschâ. Ak blehdigs kalps, kas flussu stahw, Kad Kungs pats par tew izzeesch nahw.

6. Kam schê bes mannis astraft schkeet To dsihwib', tas to saudehs; Kam ta, man klaufoht, bohjâ eet, To mihlohs Deew's un glauدهs; Kas ne nessihs krustu pakkat man, To pascht ne gribb' orridsan.

7. Lad lai nu fawam waddonam Ar labbu, drohfschu prahtu, Bes bailehm pakkat staigajam, Mehs ne buhsum atstahti. Kas ne zihstabs, Esitas ne nessihs To gohda frohni debbesis. 56.

Slawe to Kungu!

1.

1. Alleluja! Slaw', spehks un gohds Lai muhsfuhfu tohp dohts Par wisseem winna darbeem! No muhschibas us muhschibu Lai teizam winna gohdbu Ar pateikschanas wahrdeem, Swanneet! Skanneet! Mihligs, schehligs, Swehsts, svehsts irr Muhsf Deew's winsch, Tas Kungs Zeboot, tas kehnisch.

2. Alleluja! Slaw', spehks un gohds Lai Deewa iehram arr' tohp dohts, Eelsch ka mehs isredseti; Winsch muhs ar affnim atpirzis, Apflazzinaj's un kristijis, Sem ar mums faderrejis. Akzik svehtha Dahrga leeta Irr mumis winna wissi fakka: Amen! Swanneet! Skanneet! Mihdraudsibina! Winsch muhs mihle, Kas mums dwehfeli nolishle.

3. Alleluja! Slaw', spehks un gohds Lai tew, Deew's svehta gars, tohp dohts, Kas muhs no jauna raddij's, Ar tizzibu muhs swaidijis, Mums muhs spehku panehmis, Pee Jesu muhs peerweddii. Nu mums Droschums! Jo peewinna Gannibina, Debbes-Manna, Sirds dseed muhscham: Osianna!

4. Alleluja! Slaw', spehks un gohds Lai Deewam weenumehr tohp dohts Un winna augstam wahrdam! Ar wisseem eng'leem dseedam mehs: Tas Kungs irr Deew's, tas Kungs irr Deew's! Lai wissi fakka: Amen! Swanneet! Skanneet! Mihdraudsibina! Winsch muhs mihle, Kas mums schehligs, Swehsts, svehsts svehsts irr Muhsf Deewinsch, Tas Kungs Zeboot, tas kehnisch. 56.

2.

1. Slawe to Kungu, tas gohdbas kehnuu, wahm rohlahm, Kad tew bij' eenaidneeks badsteldees, Manna atpeita dwehsele, slaweht nedbeidsees, Dseed' pateiksch'an! Kohklite sirdi lai skann! Mihligi skandinaht steidsees!

2. Slawe to Kungu, kas wissur tik brihnischki walda, Kas tew us rohlahm nessi, lai tawa kahja ne malda; Winsch tew peeschkire, Kas tew waijadsgis irr, No sawa baggata galda.

3. Slawe to Kungu, kas tewi itt brihnischki raddij's, Wesselu tewi usturrej's un laipnigis jums un Deew's: Muhschigi winnam pateezeet! waddij's; Eelsch zik mohlahm Glahbis ar fa-

wahm rohlahm, Kad tew bij' eenaidneeks badsteldees, Manna atpeita dwehsele, slaweht nedbeidsees, Dseed' pateiksch'an! Kohklite sirdi lai skann! Mihligi skandinaht steidsees!

4. Slawe to Kungu! Ka tehws winsch par behrinu gahda; Kur irr wirs semmes gan tehws, kur irr mahte tew tahda! Peeminni arr', Ko tas Wisswarenais warr; Brihnischkus darbus winsch strahda.

5. Slawe to Kungu! Juhs dwehseles spehki, pateezeet, Wissi, kam dwascha, pagohdinaht Deewu ne beidseet! Tas irr pateeis: Pefitojs winsch raddij's; Wesselu tewi usturrej's un laipnigis jums un Deew's: Muhschigi winnam pateezeet!

56.

Ka ja-atbild us 17tu lihds 20tu jautaschanu.

us 17tu: Noasa laitâ. (Luhko 1 Mohs. gr. 7, 7.)

us 18tu: Mohsus. (Luhko 2 Mohs. gr. 2, 5.)

us 19tu: zo wezzaji, kas us praveeschu wihsi runnaja. (Luhko 4 Mohs. gr. 11, 25.)

us 20tu: Ussias. (Luhko 2trâ laitâ gr. 26, 18.)

Brihw driskeht. No Widsemmes General-gubbernementes pusses: Dr. C. E. Napiersky.